

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Факультет підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності
Кафедра адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності**

ПОГОДЖЕНО

Начальник ГУНП
в Дніпропетровській області
генерал поліції третього рангу

Анатолій ЩАДИЛО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
полковник поліції

Андрій ФОМЕНКО

**ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ
ДЛЯ КУРСАНТІВ 1 - ГО КУРСУ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ПРАВА ТА ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

рівень вищої освіти:

спеціальність:

спеціалізація:

перший(бакалаврський)

081 «Право»

органи досудового розслідування

Дніпро

Програма ознайомчої практики у підрозділах Національної поліції України для курсантів першого курсу Навчально-наукового інституту права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, за спеціальністю 081 «Право» (шифр навч. груп ДР-241-246). уклад. А.О. Собакарь, М.О. Шевяков. – Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2022. – 19 с.

УКЛАДАЧІ:

Андрій СОБАКАРЬ, завідувач кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, підполковник поліції.

Максим ШЕВЯКОВ, старший викладач кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, капітан поліції.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Вячеслав ГАРКУША, прокурор Дніпровської спеціалізованої прокуратури у військовій та оборонній сфері Південного регіону, кандидат юридичних наук, доцент;

Владислав ГАРГЧЕВ, начальник відділу аналізу та планування УПД ГУНП в Дніпропетровській області, підполковник поліції.

*Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності факультету ПФППД
протокол від 01.07.2022 №25*

*Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
протокол від 18.08.2022 №11*

ЗМІСТ

1	Загальні положення	3
2	Права та обов'язки учасників практичної підготовки	4
3	Перелік навичок, які повинні набути курсанти під час ознайомчої практики	8
4	Методичні рекомендації до проходження ознайомчої практики	9
5	Зміцнення дисципліни і законності під час ознайомчої практики	13
6	Забезпечення особистої безпеки	15
7	Зміст та порядок оформлення звітних матеріалів. Підведення підсумків ознайомчої практики	17
8	Додатки	18

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Практика, як складова освітнього процесу, є важливою формою практичної підготовки, у ході якої навчальний процес переноситься безпосередньо до підрозділів Національної поліції та максимально наближається до реальної повсякденної діяльності працівників Національної поліції, а також є етапом навчання майбутніх фахівців для здобуття ступеня вищої освіти за певною спеціальністю (спеціалізацією).

1.2. Нормативно-правовою базою організації та проведення ознайомчої практики є: Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів вищих навчальних закладів МВС України, затвердженим наказом МВС України від 27.06.2013 р. № 621.

1.3. Програма призначена для:

- керівників підрозділів Національної поліції;
- керівників практичної підготовки від Університету;
- керівників практичної підготовки від підрозділів Національної поліції;
- курсантів.

Забороняється залучати курсантів до виконання завдань, що не передбачені програмою практики та виконання яких пов'язане з ризиком для життя і здоров'я або може призвести до неправомірних дій курсантів через їхню недостатню фахову підготовленість, переводити їх з одного підрозділу НПУ до іншого без узгодження з керівництвом Університету.

1.4. Відповідальність за організацію та проведення практичної підготовки, контроль за її проходженням покладається на ректора та керівників підрозділів Національної поліції, у розпорядження яких направлені курсанти.

1.5. Ознайомча практика проводиться за місцем розташування територіальних підрозділів Національної поліції, якими здобувачі вищої освіти були направлені на навчання.

1.6. Метою ознайомчої практики є ознайомлення курсантів з оперативно-службовою діяльністю територіальних підрозділів поліції, їхніх структурних підрозділів та служб; формування розуміння специфіки майбутньої професійної діяльності, основ для подальшого засвоєння матеріалу під час вивчення спеціальних дисциплін; набуття практичних навичок, що відповідають кваліфікаційним вимогам обраної професії; зміцнення мотивації до подальшої професійної діяльності.

1.7. Завданнями ознайомчої практики є:

- безпосереднє ознайомлення курсантів з діяльністю структурних підрозділів поліції у реальних умовах, організацією роботи нарядів чергової частини, порядком оформлення матеріалів щодо осіб, доставлених до чергової частини, порядком реєстрації, обліку й розгляду заяв і повідомлень про злочини та правопорушення;
- сприяння професійній адаптації курсантів до умов несення служби;
- виховання самоповаги за приналежність до Національної поліції, готовності до захисту громадян від злочинних та протиправних посягань.

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Організацію і проведення практичної підготовки забезпечують Університет та НПУ, у розпорядження яких направлені курсанти.

2.1. Університет забезпечує:

2.1.1. Своєчасне прибуття курсантів для проходження ознайомчої практики до підрозділу Національної поліції та призначення керівників практики.

2.1.2. Розробку навчально-методичних матеріалів для проведення ознайомчої практики, методичних рекомендацій для керівників практики та програм практики курсантів, забезпечення ними всіх учасників.

2.1.3. Завчасне інформування (не пізніше ніж за місяць до початку практики) підрозділів Національної поліції про строки проведення ознайомчої практики та кількісний склад курсантів, направлення переліку питань (тестових завдань) для проведення вхідного/вихідного контролю знань.

2.1.4. Проведення інструктажів з курсантами, які направляються для проходження ознайомчої практики.

2.1.5. Організаційні заходи перед виїздом курсантів на ознайомчу практику і здійснення контролю за прибуттям курсантів до підрозділу Національної поліції для проходження ознайомчої практики.

2.1.6. Ознайомлення курсантів із системою інформування про хід ознайомчої практики. Контроль за виконанням ними індивідуальних планів ознайомчої практики і визначеного розпорядку дня, своєчасність підготовки необхідної документації.

2.1.7. Проведення інструктажів з відповідальними особами Національної поліції, до яких направляються курсанти для проходження ознайомчої практики.

2.2. Керівники підрозділів НПУ забезпечують:

2.2.1. Визначення конкретних підрозділів і служб для проходження ознайомчої практики, створення належних умов для її проведення.

2.2.2. Призначення наказом керівників практики від НПУ з числа осіб, рекомендованих керівництвом підрозділу, у якому планується проведення практичної підготовки (закріплення здійснюється із розрахунку не більше двох курсантів за одним працівником). Копія наказу у триденний строк направляється до Університету.

2.2.3. Своєчасне інформування керівників підрозділів, до яких направляються курсанти для проходження ознайомчої практики, про строки, мету та порядок організації і проведення практичної підготовки.

2.2.4. Організацію своєчасного оформлення і видачі курсантам на період практики вкладишів до службового посвідчення (додаток 1).

2.2.5. Проведення вхідного/вихідного контролю знань курсантів до початку ознайомчої практики та перед її захистом згідно з переліком питань (тестовими завданнями), що розроблені Університетом відповідно до вимог Програми практики, з урахуванням освітньої програми (спеціальності,

прикладної орієнтації програми). Надання результатів цього контролю знань до Університету.

2.2.6. Здійснення постійного контролю за організацією та проведенням практичної підготовки, підготовки пропозицій щодо її вдосконалення, підбиття підсумків та аналізу результатів ознайомчої практики.

2.2.7. Припинення проходження ознайомчої практики та направлення курсанта до Університету (з письмовим повідомленням) у разі систематичного невиконання ним індивідуального плану проходження ознайомчої практики, недбалого ставлення до виконання службових обов'язків або порушення службової дисципліни.

2.3. Керівники підрозділів НПУ, у яких курсанти проходять практичну підготовку, зобов'язані:

2.3.1. Подати пропозиції щодо призначення керівників ознайомчої практики від НПУ з числа найбільш підготовлених працівників, які мають відповідний кваліфікаційний рівень, достатній практичний досвід роботи, належні ділові та моральні якості.

2.3.2. Представити курсантів особовому складу підрозділу НПУ, роз'яснити їх правовий статус.

2.3.3. Провести інструктажі з курсантами, ознайомити їх з оперативною обстановкою, завданнями і функціями підрозділу, його структурою, внутрішнім розпорядком, заходами особистої безпеки та правилами безпеки праці тощо.

2.3.4. При формуванні розпорядку робочого дня курсантів передбачати час для роботи із законодавчими та нормативно-правовими актами (2 – 3 години на тиждень).

2.3.5. Забезпечити належні умови для виконання курсантами вимог та завдань, визначених Програмою та індивідуальним планом ознайомчої практики, здійснювати контроль за їх реалізацією.

2.3.6. Забезпечити курсантів робочими місцями, службовими бланками, літературою.

2.3.7. Проводити виховну роботу з курсантами.

2.3.8. Щотижня розглядати питання організації та проведення ознайомчої практики курсантів на оперативних нарадах, надавати їм допомогу у виконанні завдань, передбачених Програмою та індивідуальним планом проходження ознайомчої практики, готувати пропозиції щодо їх удосконалення.

2.3.9. Затверджувати характеристики-відгуки на курсантів.

2.4. Керівники практичної підготовки від Університету зобов'язані:

2.4.1. Контролювати виконання Програм та індивідуальних планів проходження ознайомчої практики, перевіряти стан ведення Щоденників, надавати рекомендації та методичну допомогу курсантам під час практичної підготовки.

2.4.2. Усебічно вивчати ділові, моральні й особисті якості курсантів для вирішення питань щодо їх здатності у майбутньому виконувати функціональні обов'язки на відповідних посадах в підрозділах НПУ.

2.4.3. Вивчати умови організації та проведення ознайомчої практики курсантів, бути присутніми при проведенні інструктажів та доведенні до їх

відома заходів безпеки, контролювати виконання ними практичних дій. Брати участь у підбитті підсумків несення служби (виконання практичних дій) курсантами.

2.5. Керівники практичної підготовки від Університету мають право:

2.5.1. Отримувати витяги з наказів про організацію ознайомчої практики.

2.5.2. Вносити керівництву НПУ та Університету пропозиції щодо організації та проведення ознайомчої практики.

2.5.3. Вносити пропозиції керівництву підрозділів НПУ щодо заохочення керівників практики від НПУ.

2.6. Керівники практичної підготовки від НПУ зобов'язані:

2.6.1. Ознайомити курсантів з оперативною обстановкою на дільниці (об'єкті, районі), характером і особливостями роботи.

2.6.2. Здійснювати практичне навчання відповідно до Програми ознайомчої практики та індивідуального плану проходження практики, при цьому проводити роботу, спрямовану на формування у курсантів навичок і вмінь, що необхідні для майбутньої професійної діяльності.

2.6.3. Вести щоденний облік та оцінювання роботи курсантів, контролювати виконання останніми індивідуального плану проходження ознайомчої практики, дотримання внутрішнього розпорядку, ведення Щоденників тощо.

2.6.4. Вивчати рівень теоретичної підготовки, ділові та моральні якості курсантів, їхнє ставлення до роботи.

2.6.5. Складати характеристики-відгуки на курсантів, подавати їх на затвердження керівництву підрозділу НПУ (не пізніше ніж за три дні до закінчення ознайомчої практики).

2.6.6. Узагальнювати підсумки ознайомчої практики та подавати звіти й характеристики-відгуки на затвердження керівникам підрозділів НПУ.

2.6.7. Готувати пропозиції щодо вдосконалення організації та проведення ознайомчої практики.

2.7. Курсанти зобов'язані:

2.7.1. Своєчасно прибути для проходження ознайомчої практики до підрозділу НПУ.

2.7.2. Виконувати передбачені Програмою та індивідуальним планом проходження ознайомчої практики завдання.

2.7.3. Вести Щоденник та щоденно звітувати безпосередньому керівникові практики (стажуванню) про виконану роботу.

2.7.4. Ознайомитися із законодавчими та нормативно-правовими актами, що стосуються діяльності НПУ; формами і методами роботи працівників; функціональними обов'язками за посадою, за якою проходять ознайомчу практику.

2.7.5. Дотримуватися розпорядку дня, встановленого у підрозділі за місцем проходження ознайомчої практики, правил охорони праці, техніки безпеки.

2.7.6. Дотримуватися вимог МВС, НПУ щодо дисципліни і законності, правил особистої безпеки, транспортної дисципліни, зберігання службового посвідчення.

2.7.7. Відвідувати у встановленому порядку заняття зі службової підготовки.

2.7.8. Підготувати звіт за результатами проходження ознайомчої практики та подати його на погодження і затвердження.

2.7.9. Повідомляти керівництво Університету у випадках порушень з боку працівників НПУ за місцем проходження ознайомчої практики вимог законодавства України, нормативно-правових актів МВС, НПУ та МОН України.

2.8. Курсанти мають право:

2.8.1. Ознайомлюватися зі службовими документами в обсязі завдань, визначених Програмою та індивідуальним планом проходження ознайомчої практики.

2.8.2. За погодженням із керівником ознайомчої практики від НПУ користуватися технічними та іншими засобами.

2.8.3. Надавати пропозиції керівництву підрозділу НПУ та Університету щодо вдосконалення організації та проведення ознайомчої практики.

3. ПЕРЕЛІК НАВИЧОК, ЯКІ ПОВИННІ НАБУТИ КУРСАНТИ ПІД ЧАС ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

3.1. Відповідно до вимог, що висуваються професійно-кваліфікаційними характеристиками, курсанти повинні набути навичок щодо:

- розстановки сил та засобів з підтримання публічної безпеки та порядку на території обслуговування;
- перевірки та огляду об'єктів, що є на закріпленій території, з метою виявлення та запобігання кримінальним та адміністративним правопорушенням;
- надання у межах своєї компетенції допомоги громадянам і посадовим особам у захисті їх законних прав та інтересів;
- залучення до охорони публічної безпеки та порядку населення та громадських формувань;
- законного та правомірного оформлення процесуальних документів;
- ведення статистичного обліку кримінальних правопорушень на території, здійснення їх класифікацію за видами, засобами, місцем та часом вчинення, причин та умов, що сприяють їх скоєння, тощо;
- розгляду клопотань, скарг та заяв громадян, перевірки їх достовірності і вжиття заходів щодо запобігання та усунення виявлених правопорушень і розкриття кримінальних правопорушень;
- забезпечення охорони прав та свобод людини та громадянина;
- дотримання правил особистої безпеки та внутрішнього трудового розпорядку, забезпечення збереження державної таємниці та дотримання режиму секретності у роботі;
- розподілом обов'язків та завдань поліцейських структурних підрозділів, які є складовими поліції: кримінальна поліція, органи досудового розслідування та патрульна поліція.

4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Під час підготовки до ознайомчої практики курсанти зобов'язані:

- вивчити програму ознайомчої практики, з'ясувати незрозумілі положення у керівника практики від Університету;
- ознайомитися з нормативно-правовими актами щодо положень програми та проходження ознайомчої практики;
- скласти та затвердити індивідуальний план ознайомчої практики у начальника кафедри, яка її організовує.

Після прибуття на місце ознайомчої практики необхідно:

- відрекомендуватися начальнику підрозділу Національної поліції та доповісти їм програму ознайомчої практики;
- вивчити завдання підрозділів Національної поліції у сучасних умовах, а також режим їх роботи; функціональні обов'язки за посадою.
- ознайомитися з особовим складом підрозділів Національної поліції.

Під час практики:

- планувати свою роботу у щоденнику практики і вести облік проведених заходів, ретельно та якісно проводити кожний із заходів, сумлінно виконувати службові доручення; бути дисциплінованим, суворо дотримуватися законності, статутних вимог, встановленого режиму роботи, мати охайний зовнішній вигляд;
- не пізніше ніж за три дні до завершення ознайомчої практики скласти звіт про підсумки її проведення (звіт підписується курсантом, безпосереднім керівником практики та узгоджується з керівником підрозділу Національної поліції, де курсант проходив ознайомчу практику, і разом з характеристикою-відгуком затверджується начальником підрозділу Національної поліції, підпис якого засвідчується гербовою печаткою).

4.1. Рекомендації щодо дотримання правил поведінки та професійної етики під час проходження ознайомчої практики

При виконанні заходів Програми ознайомчої практики й одержаних від керівників практики доручень курсанти повинні суворо дотримуватись вимог законів, указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України й інших нормативних актів МВС України, наказів МВС України від 09.11.2016 № 1179 «Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських», зокрема:

4.1.1. Під час проходження ознайомчої практики необхідно пам'ятати, що:

- вищим моральним змістом службової діяльності працівника Національної поліції є захист людини, її життя і здоров'я, честі та особистої гідності, невід'ємних прав і свобод;
- загальнолюдські цінності складають основу морального духу працівника Національної поліції, який усвідомлює причетність до благородної справи захисту публічної безпеки та порядку, історії Національної поліції, надбань, досягнень, успіхів попередніх поколінь;
- поведінка працівника Національної поліції завжди і за будь-яких обставин має бути бездоганною, відповідати високим стандартам професіоналізму і морально-етичним принципам стража правопорядку. Ніщо не

повинно паплюжити ділову репутацію та авторитет працівника Національної поліції.

4.1.2. Під час проходження ознайомчої практики необхідно дотримуватися таких норм та правил професійної етики:

- поводитися з громадянами з почуттям власної гідності, доброзичливо і відкрито, уважно і ввічливо, викликаючи у громадян повагу до Національної поліції і готовність співпрацювати з ними;
- постійно контролювати свою поведінку, почуття і емоції, не дозволяючи особистим симпатіям або антипатіям, неприязні, недоброму настрою або дружнім почуттям впливати на службові рішення, уміти передбачати наслідки своїх вчинків і дій;
- поводитись з усіма категоріями громадян однаково коректно незалежно від їх службового чи соціального стану;
- виявляти повагу та увагу до старших за званням чи віком, завжди першим вітати: молодшому - старшого, підлеглому - начальника, чоловікові - жінку;
- у спілкуванні з колегами виявляти простоту і скромність, уміння щиро радіти успіхам товаришів по службі, сприяти успішному виконанню ними службових доручень;
- безперечно і неухильно поважати та захищати права та свободи людини і громадянина, відповідаючи перед державою і суспільством за життя та безпеку людей у ситуаціях, що потребують втручання правоохоронців. Поважати гідність людини, виявляти до неї гуманне ставлення та повагу;
- не допускати проявів жорстокого або принизливого ставлення до людей, поважати їх природне право на життя, законні права на свободу думки, совісті, самовираження, збереження здоров'я, мирне зібрання, володіння майном тощо;
- не допускати впливу сторонніх осіб, особистих (приватних) інтересів, інтересів членів своєї сім'ї на виконання службових обов'язків, якщо ці інтереси не співпадають із завданнями органів внутрішніх справ або суперечать їм;
- стверджувати та відстоювати честь і гідність правоохоронця як посадової особи, уповноваженої державою та українським народом захищати законні права й інтереси громадян. Усіляко сприяти підвищенню авторитету Національної поліції серед населення.

4.1.3. При виявленні протиправних дій та їх припиненні необхідно:

- висловлювати думки коротко і ясно, виключаючи можливість помилкового або двозначного їх розуміння громадянами, яких вони стосуються;
- зберігати витримку і гідність, контролювати свій емоційний стан, своїм виглядом і діями демонструвати впевненість і спокій;
- виявляти емоційно-психологічну стійкість при провокації правопорушниками конфліктної ситуації, не дозволяти втягнути себе в конфлікт, уживати всіх можливих заходів до його мирного вирішення і припинення;
- уживати всіх можливих заходів для встановлення психологічного контакту з очевидцями та свідками, залишаючись водночас принциповим, рішучим та авторитетним представником державної влади;

- давати роз'яснення правопорушнику про неправомірність його дій доброзичливо, переконливо і ясно, посилаючись на відповідні вимоги нормативно-правових актів;

- утримуватись від жорстких дій і різких висловлювань стосовно правопорушника.

4.1.4. У випадку проходження ознайомчої практики у цивільному одязі, курсантам необхідно пам'ятати таке:

4.1.4.1. Чоловіче ділове вбрання працівника Національної поліції повинно відповідати певним вимогам, як-от:

- колір костюма чи піджака і брюк повинен бути дещо приглушеним, темно-синім або всіх відтінків сірого. Допускається також коричневий, бежевий, оливковий тощо. Правильною є така довжина піджака, коли кінчики пальців (руки вільно опущені, долоні звернуті до тіла) торкаються його низу;

- довжина брюк має бути такою, щоб спереду штанини лежали невеликою складкою на черевиках чи туфлях, а ззаду закривали п'ятку та діставали до підбора. Брюки не повинні занадто обтягувати стегна; стрілка на брюках має проходити точно посередині ноги і взуття;

- довжина краватки у зав'язаному стані повинна сягати до середини пряжки паска брюк, ширина - відповідати ширині лацканів піджака. Можна носити спеціальний затискач чи спеціальну шпильку для фіксації кінців краватки;

- взуття повинне відповідати сезону та стилю одягу. Підошва взуття не повинна бути занадто товстою і важкою. Взуття спортивного типу, замшеве краще підходить до неформальних випадків, воно не поєднується з офіційним костюмом;

- пасок підбирається під колір взуття та портфеля. Пряжка не повинна впадати в очі, перевага надається пряжці матового кольору.

4.1.4.2. Жінка - працівник поліції також повинна дотримуватись в одязі вимог ділового стилю:

- не носити одяг, що повністю відкриває руки (довжина рукавів повинна бути до ліктя);

- не рекомендується глибоке декольте на блузах чи сукнях;

- не вдягати надто вузькі і короткі спідниці (класична довжина - до середини коліна) та спідниці з глибокими розрізами спереду, ззаду чи збоку;

- не вдягати прозорі сукні чи блузи, через які просвічує спідня білизна;

- утриматися від трикотажних жакетів, костюмів, светрів (для офіційного ділового костюма вони неприйнятні, у неофіційній обстановці - можливі, але речі повинні бути високої якості);

- не вдягати сукні, що щільно облягають фігуру;

- не варто носити одяг із синтетичних тканин, які електризуються; з еластичних тканин з додатком лайкри; прозорих тканин, мережива, блискучого шовку, джинсової тканини;

- не рекомендується одяг із тканин у квіточки, інші малюнки, з використанням живописних полотен, друкованих текстів, портретів людей чи зображень тварин тощо;

- не варто зловживати брючними костюмами і брюками; не рекомендується використовувати масивні та яскраві прикраси, а також рюші, волани, бахрому, пір'я, банти; в оформленні ділового костюма варто уникати численних накладних деталей;

- макіяж не повинен бути надто яскравим (робити його вранці за робочим столом чи підправляти щось у присутності інших - правило поганого тону);

- вибір губної помади і тіней для повік повинен відповідати природному колориту жінки;

- прикрас не повинно бути надто багато в доповненні до ділового вбрання і вони мають відповідати обраному стилю та ситуації;

5. ЗМІЦНЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ І ЗАКОННОСТІ ПІД ЧАС ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

5.1. Зміцнення законності і дисципліни під час практики забезпечується комплексом організаційних і практичних заходів, які здійснюються керівництвом і співробітниками кадрових апаратів і базових підрозділів Національної поліції, начальниками факультетів, курсів, науково-педагогічними працівниками і командним складом Університету, для чого:

а) керівники підрозділів Національної поліції повинні:

- систематично проводити з наставниками та курсантами виховну роботу, забезпечувати постійний контроль за їх діяльністю, надавати допомогу щодо організації їх роботи;

- визначати місце, час, коло учасників, організовувати і проводити за участю науково-педагогічних працівників і командного складу Університету оперативні наради, уживати заходів щодо забезпечення якісного проходження ознайомчої практики курсантами, недопущення порушень законності і дисципліни;

- при виявленні порушень законності і дисципліни, допущених керівниками практики, проводити службове розслідування і застосовувати до порушників заходи дисциплінарного впливу;

- направляти інформацію керівництву Університету про випадки порушень законності і дисципліни курсантами, науково-педагогічними працівниками Університету;

б) керівники підрозділів Національної поліції повинні особистим прикладом сумлінного ставлення до виконання службових обов'язків впливати на курсантів, постійно контролювати дотримання ними законності і дисципліни;

в) начальники факультетів, курсів, науково-педагогічні працівники, командний склад Університету повинні:

- брати участь у проведенні у базових підрозділах Національної поліції оперативних нарад з питань організації та проведення ознайомчої практики курсантів, інструктажах керівників практики і курсантів, надавати їм методичну допомогу з питань, що виникають у ході ознайомчої практики, здійснювати постійний контроль за роботою курсантів, їх поведінкою, дотриманням вимог чинного законодавства і нормативних актів МВС України та НП щодо забезпечення дисципліни та законності;

- у випадку виявлення порушень дисципліни, законності, допущених керівниками практики, інформувати про це керівників підрозділів Національної поліції для вживання заходів реагування, а у випадку допущення порушень курсантами – проводити службове розслідування, про результати якого доповідати ректорові Університету;

- узагальнювати і аналізувати хід і результати ознайомчої практики курсантів, інформувати керівництво базових підрозділів Національної поліції про виявлені недоліки в її організації і проведенні, надавати пропозиції щодо удосконалення програми практичної підготовки.

г) курсанти Університету при проходженні практики повинні:

- якісно готуватися до практики, суворо дотримуватися установленої форми одягу і розпорядку дня, погоджувати свою роботу з керівниками практики, одержувати від викладачів методичну допомогу з питань, що виникають під час ознайомчої практики;

- при виконанні заходів програми практики й одержаних від керівників практики доручень суворо дотримуватися вимог чинного законодавства щодо забезпечення поліцією прав і свобод людини;

- під час спілкування з громадянами виявляти тактовність, культуру, не вступати в будь-які суперечки з політичних питань, при виникненні складної ситуації негайно сповіщати про це керівників практики, науково-педагогічних працівників і командний склад Університету, надалі діяти за їх вказівкою.

6. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ

Під час проходження ознайомчої практики, участі у заходах із забезпечення публічного безпеки і порядку, попередження кримінальних правопорушень курсанти зобов'язані пам'ятати про заходи особистої безпеки і безпеки оточуючих громадян. Зокрема про те, що:

6.1. Доставляння в підрозділ Національної поліції осіб, які вчинили адміністративне правопорушення, має на меті припинення протиправної дії і притягнення їх до адміністративної відповідальності та є обмеженням особистої свободи порушника, тому перед застосуванням цих заходів необхідно зробити все, щоб безпосередньо на місці уважно розібратися з обставинами правопорушення, вжити відповідних заходів: вимагати припинення правопорушення, роз'яснити права у разі невиконання законних вимог поліцейського.

6.2. Перевірку документів у громадян здійснювати силами із розрахунку два поліцейських на одного порушника, на деякій відстані від сторонніх громадян, в освітленому місці або, якщо є можливість, у службовому приміщенні дільничного офіцера поліції або громадському пункті охорони порядку і т.п. При перевірці документів у групи осіб викликати наряд, що перебуває поблизу, при необхідності доповідати про ці обставини оперативному черговому підрозділу Національної поліції.

У ході перевірки задавати власникові документів контрольні питання, звіряючи відповіді з даними документа, що підтверджує його особистість. Якщо відповіді неправильні або у документі виявлені ознаки підробки, правопорушник доставляється до підрозділу Національної поліції.

При перевірці документів у особи, яка запідозрена у вчиненні злочину, додержуватися заходів особистої безпеки. З цією метою рекомендується стояти в півоберта з правої сторони від того, кого перевіряють, на відстані одного кроку від нього й уважно стежити за діями останнього.

6.3. Забороняється без вказівки керівника практики затримувати осіб, підозрюваних у вчиненні правопорушень. При її одержанні діяти рішуче, допомагаючи один одному.

При доставленні затриманого в підрозділ Національної поліції необхідно виключити контакти зі сторонніми особами.

6.4. У темні двори, підвали, горища, сараї і т.д. без засобів освітлення не входити.

6.5. При перевірці автотранспорту звільнити його від водія і пасажирів, при цьому враховуючи, що першим з автомобіля повинен вийти водій (спиною, повільно, тримаючись обома руками за кермо); аналогічно виходять і пасажирів (той, хто сидить біля водія, повинен покласти руки на панель приладів, а той, хто сидить позаду, – на спинку переднього сидіння). При цьому необхідно вибирати безпечну відстань і положення, розподіливши між собою ролі: один працівник Національної поліції – перевіряє документи й оглядає автомобіль, інший – здійснює спостереження за водієм і пасажирами.

6.6. При перевірці документів і автотранспорту необхідно бути готовим до

протидії можливому фізичному опору, застосування холодної і вогнепальної зброї з боку водія і пасажирів.

6.7. Проведення особистого огляду здійснювати з розрахунку два працівники на одного затриманого двома способами:

а) особу, яка обшукується, поставити до стіни або іншої опори (наприклад, дерева) і наказати широко розставити ноги, нахилитися вперед;

б) особу, котра обшукується, покласти на землю обличчям долу, руки за голову, розсунувши ноги.

При цьому один співробітник проводить ретельний огляд, другий, знаходячись на безпечній відстані, здійснює прикриття і спостереження за затриманим, а також керує ситуацією, яка склалася.

У передбачених законом випадках до затриманого можуть застосовувати наручники або засоби зв'язування.

6.8. Не допускається, щоб затриманий викинув або передав іншим особам речі, документи, що можуть бути доказами, або прийняття затриманим від сторонніх зброї, інших предметів, що можуть бути використані як знаряддя нападу.

6.9. При доставленні підозрюваного пішим порядком двома і більш працівниками Національної поліції або за допомогою представників громадськості враховувати, що: а) один поліцейський повинен йти поруч із затриманим і вести його; б) інші поліцейські і громадяни, які допомагають, повинні йти у двох-трьох кроках позаду, спостерігаючи за діями підозрюваного і громадян.

При доставлянні підозрюваного одним поліцейським необхідно йти позаду підозрюваного або поруч з ним, слідкуючи за його поведінкою та оточенням.

Забороняється заходити вперед або нахилятися поруч із затриманим, допускати появу сторонніх осіб у безпосередній близькості від нього, піднімати речі, що впустив затриманий. У випадку наближення кого-небудь позаду зупинитися разом з підозрюваним, пропустити перехожого вперед.

6.10. При прийомі громадян на громадському пункті охорони порядку, у приміщенні Національної поліції забезпечувати ділову обстановку.

Перед здійсненням прийому громадян оглянути приміщення і прибрати предмети і речі, за допомогою яких відвідувачі або правопорушники можуть заподіяти тілесні ушкодження працівникові Національної поліції, оточуючим або собі. Такими предметами можуть бути ножиці, шило, лезо бритви, інші колючі й ріжучі предмети, а також посуд (графіни, чашки), масивні попільниці тощо.

7. ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

7.1. Після закінчення ознайомчої практики курсанти подають до Університету такі документи:

- щоденник;
- характеристику-відгук;
- індивідуальний план курсанта.

7.2. Результати проходження ознайомчої практики оцінюються комісіями з урахуванням попереднього вивчення звітних матеріалів, висновків керівників Національної поліції, у яких проводилася ознайомча практика, доповідей курсантів та їх відповідей на поставлені запитання, а також за підсумками проведення поліцейського квесту. До складу комісії включаються керівники та досвідчені працівники Національної поліції, фахівці галузових служб та науково-педагогічні працівники відповідних кафедр Університету за напрямом, спеціальністю (спеціалізацією).

7.3. Результати захисту практики також відображаються в атестаційних листах слухачів і курсантів та фіксуються в особових справах випускників Університету.

7.4. Захист результатів ознайомчої практики здійснюється в Університеті в останні дні ознайомчої практики або протягом перших десяти днів семестру, що починається після ознайомчої практики.

7.5. Курсанту, який не виконав програму ознайомчої практики, отримав негативний висновок про якість її відпрацювання або незадовільну оцінку під час захисту, керівником Університету може бути надано право повторного її проходження в підрозділі Національної поліції за місцем дислокації Університету, під час канікулярної відпустки. Після повторного проходження ознайомчої практики здійснюється її захист. У разі повторного невиконання програми ознайомчої практики, отримання негативного висновку про якість її відпрацювання або незадовільної оцінки під час захисту, курсант відраховується з Університету у встановленому порядку.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
щодо складання характеристики
на курсанта

Характеристика складається за 3 дні до закінчення строку проходження ознайомчої практики безпосереднім керівником практики, затверджується керівником підрозділу поліції та посвідчується гербовою печаткою.

Характеристика повинна містити такі відомості:

1. Дані курсанта: прізвище, ім'я, по батькові, спеціальне звання, номер навчальної групи, назва факультету.
2. В якому підрозділі, на якій посаді проходив ознайомчу практику.
3. Період проходження ознайомчої практики.
4. Обсяг і якість виконання програми та індивідуального плану проходження ознайомчої практики.
5. Якість теоретичної підготовки курсанта.
6. Рівень підготовленості курсанта до виконання службових обов'язків і вміння реалізувати набуті знання на ознайомчій практиці.
7. Наявність навичок тактично правильно застосовувати спеціальні й технічні засоби, дотримуватися заходів особистої безпеки, складати службові документи.
8. Особисті морально-вольові якості, дисциплінованість, старанність, ділові якості курсанта, ставлення до виконання службових обов'язків.
9. Професійний, загальний інтелектуальний і фізичний рівень розвитку курсанта.
10. Ставлення до роботи в цілому, виявлені недоліки в роботі, їхні причини.
11. Оцінку за підсумками ознайомчої практики за наступною бальною системою: «2» - незадовільно, «3» - задовільно, «4» - добре, «5» - відмінно.
12. Заохочення та стягнення, які застосовувались до курсанта під час ознайомчої практики.
13. Рекомендації за підсумками ознайомчої практики щодо доцільності подальшої служби курсанта в Національній поліції України, зокрема за спеціалізацією підготовки.
14. Пропозиції стосовно поліпшення окремих аспектів підготовки фахівців в університеті.

Примітка: характеристика після захисту підлягає долученню до особової справи курсанта.

ВКЛАДИШ

до службового посвідчення _____

(серія, номер)

Курсант _____

(звання, прізвище, ім'я, по батькові)

є практикантом на посаді

(назва посади, підрозділу поліції)

Дійсний до ____ 20__ року при пред'явленні службового
посвідчення

Керівник кадрового підрозділу

Національної поліції

(посада, звання)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

М.П.